

Врз основа на член 24 од Законот за основање на Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој („Службен весник на Република Македонија“ бр. 72/07, 5/09, 43/14, 193/15, 39/16, 164/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.190/19), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 25 април 2023 година, донесе

УРЕДБА

ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА МЕРКИТЕ ЗА РУРАЛЕН РАЗВОЈ ФИНАНСИРАНИ ОД ПРОГРАМАТА ИПАРД 2021-2027

Член 1

Со оваа уредба се пропишува начинот и постапката за користење на финансиска поддршка за мерката

„Инвестиции во основни средства на земјоделските стопанства“, мерката „Инвестиции во основни средства за преработка и маркетинг на земјоделски и рибни производи“, мерката „Диверзификација на фармите и развој на бизниси“ и мерката „Инвестиции во рурална јавна инфраструктура“ финансирани од ИПАРД Програмата 2021-2027 во рамки на програмата за рурален развој од Инструментот за претпристапна помош ИПА III (во натамошниот текст: финансиската поддршка).

Член 2

Одделни изрази употребени во оваа уредба го имаат следното значење:

1. „Проект“ е целокупната, сеопфатна инвестициска активност на барателот на финансиска поддршка која се состои од прифатлив и неприфатлив дел за кофинансирање од ИПАРД Програмата 2021-2027;
2. „Инвестиција“ е дел од проектот од точка 1 од овој член за кој се доставува барање за финансиска поддршка по објавен јавен повик во согласност со оваа уредба;
3. „Технички тела“ се институциите надлежни за управување со работите од областа на земјоделството, шумарството, водостопанството и ветеринарството, безбедноста на храната, финансиите, економијата, туризмот и угостителството и животната средина и заштитата на работното место, градежништво, енергија и култура кои ја потврдуваат исполнетоста на критериумите и стандардите, како национални така и на Европската унија, од страна на барателите на финансиска поддршка од ИПАРД Програмата 2021-2027, согласно закон;

4. „Независни понудувачи“ се понудувачите кои меѓусебно и/или со барателот на финансиска поддршка не се поврзани со капитални, семејни и врски на вработување, односно управување на правните лица.

Под независни понудувачи не се подразбираат оние понудувачи кои на било каков начин можат меѓусебно да влијаат на одредување на цените во доставените понуди, без оглед дали се јавуваат како понудувачи на различни добра или услуги;

5. „Капитална поврзаност“ е директно или индиректно поседување, контролирање или држење на 5% или повеќе акции или емитувани удели со право на глас, од страна на еден субјект во друг;

6. „Семејна поврзаност“ претставува поврзаноста преку лица кои се сметаат за членови на исто семејство и се во следново сродство: маж и жена, родител и дете, брат, сестра и нивните деца (биле целосно или полукрвно сродство), баба или дедо и внуци, чичко, вујко, тетин, стрина, вујна или тетка и нивните деца, внук или внука, родители на сопружниците и зет или снаа, девер, шура или баџанак и јатрва, золва или шурнеа;

7. „Врски на вработување“ т.е. управување со правни лица се истите лица кои се јавуваат како одговорни лица или вработените во двата субјекти или еден од нив директно го контролира другиот, заедно се под директна или индиректна контрола на трето лице;

8. „Општи трошоци“ се трошоците за изработка на деловен план, технички предлог проект, изработка на проект или друга документација, надоместок за консултантски услуги, изработка на физибилити или слична студија, техничко-технолошки студии, студии за животната средина, инвестициска студија, купување на права и лиценци од патент, студии поврзани со колективни инвестиции и други оправдани трошоци согласно ИПАРД Програмата 2021-2027 година и истите се настанати по 01.01.2021 година. Во мерката „Инвестиции во рурална јавна инфраструктура“ овие трошоци се оправдани само во случај кога е спроведена јавна набавка според правилата на ПРАГ;

9. „Споредливи понуди“ се понудите кои можат да се споредат по однос на техничката спецификација или по краен производ односно по краен резултат;

10. „Секторска спогодба“ е Спогодбата меѓу Владата на Република Северна Македонија и Европската комисија за воспоставување на одредби за управување и спроведување на финансиската помош на Унијата за Република Северна Македонија од Инструментот за претпристапна помош во областа на соработка Земјоделство и рурален развој (ИПАРД III);

11. „Програмата за рурален развој од ИПА (ИПАРД) 2021-2027“ е повеќе-годишен програмски

документ за земјоделство и рурален развој подготвен од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство кое се јавува во својство на Тело за управување со ИПАРД во текот на целиот период на имплементација на поддршката за ИПА III;

12. „Набавки и грантови за надворешни активности на Европската Унија (Правила на ПРАГ)“ е практичен водич на процедурите за склучување договори кои се однесуваат на сите надворешни активности на Европската Унија, финансирани од општиот буџет на Европската Унија и Европскиот фонд за развој (ЕДФ);

13. „Повеќегодишен буџетски план (ПГБП)“ е план за јавни набавки кој ги вклучува сите активности, потребниот буџет за секоја активност поединечно и времето на извршување на инвестициските активности;

14. „Инвестициска студија“ е студија која содржи информации за барателот на финансиска поддршка, опис на целта на инвестицијата, економска и финансиска анализа, проекција на приходи и расходи, биланс на обврски по основ на кредит, билансот на успех, генерирање на нето приходи како други податоци предвидени во образецот обезбеден од страна на Агенцијата;

15. „Тендерска документација“ е збир на документи, информации и услови кои се основа за подготовка и евалуација на пријавата за учество или понудата во постапка за јавна набавка;

16. „Тело за управување со ИПАРД“ е Секторот за управување со претпристапни фондови на Европската Унија за рурален развој (ИПАРД) во рамките на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство;

17. „Евалуациона комисија“ е комисија формирана од страна на директорот на Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, составена од надворешни експерти избрани на јавен оглас, чија задача е обезбедување на релевантни и тековни цени на производите и услугите што се предмет на финансиска поддршка.

Член 3

(1) За користење на финансиската поддршка, барателот доставува барање за финансиска поддршка и потребна документација која е прецизно и детално наведена во јавниот повик за доставување барања за користење на финансиска поддршка.

(2) Барањето за користење на финансиска поддршка и потребната документација се доставуваат во затворен плик по препорачана пошта или до писарницата на Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој (во натамошниот текст: Агенцијата).

(3) За секое барање за финансиска поддршка кое се доставува по препорачана пошта со нејасно означен датум и време на прием, Агенцијата може да побара од барателот да достави доказ за датумот и времето на испраќање на барањето.

(4) Барањето за финансиска поддршка и потребната документација од став (1) на овој член се чуваат во архивата на Агенцијата.

(5) Дел од потребната документација која е составен дел од барањето за финансиска поддршка се враќа на барателот или се користи во следното доставување на барање за финансиска поддршка, доколку валидноста на документите е во согласност со член 4 ставови (1), (2) и (3) од оваа уредба.

Член 4

(1) Документите кои се поднесуваат во прилог на барањето за финансиска поддршка и кои се издаваат врз основа на јавните книги или востановен систем на евиденција не треба да се постари од три месеци од денот на објавувањето на јавниот повик.

(2) По исклучок од став (1) на овој член, документите кои се доставуваат во прилог на барањето за финансиска поддршка, а го потврдуваат исполнувањето на обврските од социјалното осигурување, не треба да се постари од еден месец од денот на објавувањето на јавниот повик.

(3) Роковите од ставовите (1) и (2) на овој член не се однесуваат на оние документи кои се доставени во прилог на барањето за финансиска поддршка, туку за платените обврски за претходната календарска година.

Член 5

(1) Документите кои се поднесуваат во прилог на барањето за финансиска поддршка и барањата за ис- во оригинал на македонски јазик или копија заверена на нотар и

- поднесени лично од барателот или преку лице

овластено со специјално полномошно заверено на нотар. (2) Доколку документацијата е на друг јазик, истата треба да биде придружена со превод на македонски јазик и неговото кирилско писмо заверен од овластен судски преведувач, а доколку се работи за официјален документ на друга држава, треба да биде оверен со апостил.

(3) По исклучок од став (2) на овој член, целокупната документација во врска со јавната набавка (тендерска документација, најдобра рангирана понуда, договори и сродни документи), треба да биде на англиски јазик и во обрасци предвидени со правилата на ПРАГ.

(4) По исклучок од став (1) на овој член, документите кои се поднесени во прилог на барањето за финансиска поддршка и барањето за исплата на финансиска поддршка може да се достават во копија и без превод од судски преведувач, доколку така е наведено во барањата или известувањата испратени од Агенцијата.

(5) Во случаите кога барателот веќе доставил барање за финансиска поддршка или барање за исплата на финансиска поддршка за претходните јавни повици, документите кои се доставуваат во прилог, а кои се сеуште валидни и се во согласност со оваа уредба, нема потреба повторно да се достават во повтореното барање.

Член 6

(1) За доделување на финансиската поддршка се објавува јавен повик.

(2) Јавниот повик од став (1) на овој член се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“, во најмалку два дневни весници кои се издаваат во Република Северна Македонија од кој

еден од весниците што се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кој зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик. Јавниот повик се објавува и на интернет страницата на Агенцијата и на интернет страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(3) Рокот за поднесување на барањата за финансиска поддршка е наведен во јавниот повик и не треба да биде пократок од 45 дена.

(4) По објавувањето на јавниот повик, Агенцијата може да го продолжи рокот за доставување на барања за финансиска поддршка од став (3) на овој член, но не подолго од 15 дена по барање на Телото за управување со ИПАРД .

(5) Агенцијата може да го зголеми буџетот на јавниот повик од став (1) на овој член по барање на Телото за управување со ИПАРД во случаи кога има расположливи финансиски средства од раскинати договори за финансиска поддршка и доколку Телото за управување со ИПАРД изврши финансиска промена на ИПАРД Програмата со која се зголемува буџетот на предметна мерка од јавниот повик.

(6) Јавниот повик од став (1) на овој член особено треба да ги содржи следните елементи:

- образец на барањето за финансиска поддршка;
- потребни документи кои треба да се достават со барањето за финансиска поддршка;
- општите критериуми за соодветност на барањата за финансиска поддршка;
- специфични критериуми за соодветност на барањата за финансиска поддршка по одделни мерки;
- детална листа на прифатливи трошоци и
- начин на рангирање и бодување на барањата

за финансиска поддршка согласно Програмата за рурален развој од ИПА (ИПАРД) 2021-2027.

(7) Агенцијата може да објавува јавен повик за поединечна мерка.

Член 7

(1) Агенцијата врши евиденција и обработка на сите барања за финансиска поддршка кои се поднесени во рокот утврден во јавниот повик.

(2) При обработка на барањата за финансиска поддршка, Агенцијата врши административна и контрола на лице место.

Член 8

(1) Барателите треба да поднесат барање за финансиска поддршка за секоја поединечна мерка согласно

јавниот повик објавен од Агенцијата со потребната документација.

(2) Во текот на еден јавен повик, еден барател може да поднесе повеќе барања за финансиска поддршка за различни мерки.

3) Во текот на еден јавен повик, еден барател може да поднесе само едно барање за финансиска поддршка за една иста мерка. Доколку барателот поднесе повеќе барања за финансиска поддршка за иста мерка во рамките на еден јавен повик, барањето за финансиска поддршка кое е прво поднесено ќе биде предмет на обработка, а другите барања за финансиска поддршка ќе бидат отфрлени.

(4) Доколку барањето за финансиска поддршка се одобри во рамките на една мерка, барателот треба претходно да го реализира договорот за финансиска поддршка и да поднесе барање за исплата, пред да поднесе друго барање за финансиска поддршка за истата мерка.

Член 9

(1) Со административната контрола се врши проверка на комплетност и проверка на соодветност на барањето за финансиска поддршка и доставената документација.

(2) Со проверката на комплетност се врши утврдување на доставеноста и валидноста на документите кои се бараат во прилог на барањето за финансиска поддршка.

(3) Комплетно барање е барањето за финансиска поддршка со сите потребни документи кои треба да се достават кон барањето за конкретната мерка и одредена инвестиција наведени во јавниот повик.

(4) Со проверката на соодветноста и комплетноста на барањето за финансиска поддршка со потребната документација се одредува исполнетоста на условите и критериумите за користење на средства од ИПАРД Програмата 2021-2027 и Секторската спогодба.

(5) За комплетните барања за финансиска поддршка се врши проверка на прифатливоста на трошоците согласно Листата на прифатливи трошоци одобрена од страна на Европската комисија, како и проценка на економската и финансиската одржливост на инвестицијата, која треба да биде докажана во моментот на поднесување на барањето за финансиската поддршка. Проценката на економската и финансиската одржливост се врши согласно одобрената Методологија од страна на Европската комисија за проценка на деловен план или технички предлог проект.

(6) Проценката на економската и финансиската одржливост на инвестицијата преку деловен план, се врши преку оцена на следните показатели: нето сегашна вредност на инвестицијата, период на враќање на инвестицијата и интерна стапка на рентабилност.

(7) Проценката на економската и финансиската одржливост на инвестицијата преку технички предлог проект, се врши преку оцена на инвестицијата од аспект на генерирање на приход со кој ќе се надоместат тековните и долгорочните финансиски обврски.

(8) Трошоците направени пред потпишување на договорот за финансиска поддршка помеѓу барателот и Агенцијата не се предмет на кофинансирање, со исклучок на општите трошоци.

(9) Проверката на документацијата поврзана со јавната набавка (нацрт тендерска документација, најдобра рангирана понуда, договори и сродни документи) , се врши согласно правилата на ПРАГ.

Член 10

(1) Барателот треба да докаже дека е сопственик на земјиштето/објектот(ите) на кое се реализира инвестицијата или дека има право на нивно користење најмалку седум години од датумот кога е доставено барањето за финансиска поддршка.

(2) Во случај на активности кои се однесуваат на изградба/реконструкција/адаптација/доградба/надградба, при поднесување на барањето за финансиска поддршка барателот треба да достави одобрение за градење, копии од технички опис, графички прилог и предмер пресметка потпишани и заверени од страна на овластени архитекти/градежни инженери во случај на инвестиции на земјоделско земјиште.

(3) За активности кои се однесуваат на изградба/реконструкција/адаптација/доградба/надградба на градежно земјиште, Агенцијата го користи електронскиот систем на градежни дозволи, во кој случај, потребно е одобрението за градење да биде прикачено на електронскиот систем за одобренија за градење (www.gradezna-dozvola.mk) не подоцна од денот на завршување на јавниот повик за доставување на барања за финансиска поддршка.

(4) Барателот треба да поднесе доказ дека ги подмирил обврските за здравствено, социјално и пензиско осигурување и обврските по основ на даноци.

(5) Барателот кој има склучено закуп за државно земјоделско земјиште треба да има подмирени обврски кон Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(6) Барателот-правно лице треба да достави доказ дека спрема правното лице не е поведена стечајна или ликвидациона постапка или има забрана за вршење на дејност на правното лице или одговорното лице во правното лице, а барателот-физичко лице доказ дека истото нема прекршочна санкција за забрана за вршење на дејност или професија.

(7) Барателот-правно лице или задруга треба да поднесе доказ дека најмалку едно одговорно лице е во редовен работен однос на неопределено време или е ангажирано со договор со времетраење не пократко од пет години од датумот на поднесување на барањето. Трговците поединци и индивидуалните земјоделци треба да бидат во редовен работен однос. Во случај на нови инвестиции, овој критериум може да биде исполнет пред поднесување на барањето за исплата.

(8) Барателите потребно е да достават доказ за посетување на обуки или најмалку три годишно искуство во дејноста на која се однесува предметот на инвестицијата. Барателите во моментот на поднесување на барањето за финансиска поддршка може да поднесат изјава дека се согласни да посетуваат обуки, но пред поднесувањето на барањето за исплата треба да достават доказ за посетување на обуки.

(9) Барателот треба да достави три споредливи понуди со техничка спецификација од независни понудувачи за секоја посебна набавка на добра и услуги доколку вредноста за секоја посебна ставка/група на ставки функционално поврзани, надминува износ од 10.000 евра во денарска противвредност, т.е. две понуди од независни понудувачи со техничка спецификација за секоја посебна набавка на добра и услуги чија вредност не надминува износ од 10.000 евра во денарска противвредност. Понудите треба да се од понудувачи кои се занимаваат со дејноста која ја нудат или може да докажат дека можат да ги достават услугите/добрата. Доколку понудите се од странски

добавувачи, барателот потребно е да достави и документ за сопственичка структура на понудувачот.

(10) Барателот треба да достави три споредливи понуди кои соодветствуваат со предмер пресметката од став (2) на овој член, од независни понудувачи со соодветна лиценца согласно Законот за градење во случај кога вредноста за изведување на градежните работи надминуваат износ од 10.000 евра во денарска противвредност, т.е. две споредливи понуди во случај кога вредноста за изведување на градежните работи не надминуваат износ од 10.000 евра во денарска противвредност.

(11) Понудите од ставови (9), (10) и (12) на овој член, треба да бидат набавени од независни понудувачи согласно член 2 точки 4, 5, 6 и 7 од оваа уредба.

(12) Барателот треба да достави три споредливи понуди и доказ за општи трошоци, набавени од независни понудувачи доколку вредноста на поединечна ставка изнесува повеќе од 10.000 евра во денарска противвредност или две споредливи понуди за општи трошоци од независен понудувач доколку вредноста на поединечна ставка изнесува помалку од 10.000 евра во денарска противвредност, а понудувачите на општите трошоци се лица кои не се јавуваат како понудувачи на предметот на инвестицијата.

(13) Барателот треба да достави предлог технички проект во случај доколку вкупно прифатливиот буџет на инвестицијата не надминува 80.000 евра во денарска противвредност за мерката „Инвестиции во основни средства на земјоделски стопанства“ и мерката „Диверзификација на фарми и развој на бизниси“.

(14) Барателот треба да достави деловен план во случај доколку вкупно прифатливиот буџет на инвестицијата надминува 80.000 евра во денарска противвредност и во случај доколку барателот е земјоделска задруга или здружено правно лице за колективни инвестиции по однос на мерката „Инвестиции во основни средства на земјоделски стопанства“.

(15) При разгледување на барањето за финансиска поддршка се разгледуваат мислења од техничките тела по однос на исполнувањето на критериумите и стандардите од областа на заштита на животната средина, добра земјоделска пракса, производство на електрична енергија од обновливи извори на енергија, безбедност на храна, ветеринарно јавно здравство, ветеринарно здравство, заштита, благосостојба на животните, безбедност и здравје при работа и безбедност на производство на козметички производи.

(16) При разгледување на барањето за финансиска поддршка се проверува дали правното лице кое се јавува како барател на финансиска поддршка има државен капитал кој надминува 25% од вкупниот сопственички капитал на барателот, освен доколку барањето се однесува за финансиска поддршка за мерката „Инвестиции во рурална јавна инфраструктура“.

(17) Агенцијата може по службена должност и од барателот да побара појаснување на доставените документи во прилог на барањето во текот на постапката за одобрување на финансиска поддршка.

Член 11

При поднесување на барање за финансиска поддршка за мерката „Инвестиции во рурална јавна инфраструктура“, барателот -општина треба да достави:

- инвестициска студија во образец предвиден во јавниот повик за доставување на барања за финансиска поддршка со која ќе докаже одржливост на проектот за најмалку пет години од последната исплата;
- одобрение за градење;
- нацрт тендерска документација;
- доказ за усогласеност на инвестицијата со Локалната стратегија за развој на општината во која се наоѓа инвестицијата;
- доказ дека инвестицијата ќе биде реализирана на земјиште во државна сопственост/општинска сопственост или во случај кога станува збор за приватна сопственост дека располагањето со истото е во согласност со одредбите од Законот за експропријација или Законот за концесии и јавно приватно партнерство;
- одлука донесена од Советот на општината за приоритет на проектот за развој на општината и усогласеноста на проектот со плановите за локален развој; - одобрение/согласност за изведување на инвестицијата од Министерството за култура и / или Министерството за транспорт и врски, во случај кога има намера да инвестира во населени места кои согласно закон се заштитени како културно наследство и
- одобрение за изведување на инвестицијата од Министерството за животна средина и просторно планирање, во случај кога има намера да инвестира во населени места кои се заштитени со Законот за животната средина.

Член 12

(1) Контрола на лице место се врши за барањата за финансиска поддршка кои се комплетни и соодветни, како и за барањата за кои барателите склучиле договори за финансиска поддршка во било кое време од реализација на инвестицијата и за цело времетраење на договорот.

(2) Контрола на лице место се врши:

- пред одобрување на барањето за користење на финансиска поддршка,
- пред одобрување на барањето за исплата и
- по последната исплата за целовреметраење на договорот за финансиска поддршка.

(3) Во текот на реализација на инвестицијата може да се вршат дополнителни контроли на лице место.

Член 13

Барањето за финансиска поддршка се одбива доколку:

- се достави по истекот на рокот за поднесување барање за финансиска поддршка;

- е некомплетно и/или несоодветно согласно условите и критериумите од ИПАРД Програмата 2021-2027 и Секторската спогодба;

- инвестицијата не е економски

- финансиски исплатлива и одржлива според податоците наведени во предлог техничкиот проект/деловниот план или инвестициската студија;

- барателот е евидентиран во Листата на корисници кои ја злоупотребиле финансиската помош или против барателот е поведена постапка за утврдување на злоупотреба на финансиската поддршка;

- инвестицијата од барањето е предмет на финансирање од други национални и меѓународни фондови (двојно финансирање);

- барателот има неподмирени обврски кон Агенцијата и Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство по основ на склучен договор и неподмирени обврски по основ на даноци и придонеси за здравствено, пензиско и социјално осигурување;

- барателот започнал со имплементација на инвестицијата или има веќе преземено активности во врска со инвестицијата, освен за обврските кои се поврзани со општите трошоци;

- се создадени вештачки услови за добивање на финансиска поддршка согласно методологијата на Агенцијата;

- барањето за финансиска поддршка не ги исполнува условите согласно правилата за ефикасност на финансиска поддршка пропишани во ИПАРД Програмата (правило на „dead weight“);

- цените од понудите за ставките од предметот на инвестицијата се пропорционално зголемени и/или се идентични;

- барателот, согласно мислењето од соодветното техничко тело нема да ги исполни националните стандардите од областа на безбедност на храна, ветеринарно јавно здравство, ветеринарно здравство, заштита и благосостојба на животните, безбедност и здравје при работа и безбедност на производство на козметички производи, односно инвестицијата нема да ги исполни стандардите на Европската Унија за горенаведените области;

- откриени се нерегуларности или измама;

- барателот оневозможува извршување на контрола на лице место;

- нема расположливи средства за соодветната мерка за која е поднесено барањето за финансиска поддршка;

- е поведена стечајна или ликвидациона постапка на барателот;

- е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на дејност, должност или професија на барателот;

- барањето за финансиска поддршка не е доставено на образец и на начин согласно јавниот повик;

- барањето за финансиска поддршка не е пополнето со потребните податоци согласно јавниот повик;

- документацијата или постапките за јавни набавки не се во согласност со правилата на ПРАГ;

- постои судир на интереси на лицата вклучени во постапката за јавна набавка;

- барателот не дозволи и не обезбеди мониторинг активности на набљудувачите во согласност со правилата на ПРАГ и одредбите од преддоговорот за имплементација на проектот и

- најдобро рангираната понуда и постапка поврзана со изборот на најдобро рангирана понуда не се во согласност со правилата на ПРАГ и одредбите од преддоговорот за имплементација на проектот.

Член 14

(1) Финансиската поддршка се одобрува за сите барања за финансиска поддршка кои се комплетни и соодветни во рамки на расположливите средства по мерка.

(2) Агенцијата потпишува договор за финансиска поддршка со барателот чие барање за финансиска поддршка е одобрено.

(3) Доколку барателот не потпише договор за финансиска поддршка во временскиот рок наведен во решението за одобрување на финансиска поддршка се смета дека барателот се откажал од барањето за финансиска поддршка и Агенцијата ја запира постапката.

(4) Во случај на докажана неспособност на барателот или виша сила, рокот за потпишување на договорот за финансиска поддршка може да се пролонгира по претходно одобрување од Агенцијата.

(5) Финансиската поддршка која е одобрена на барателот се пресметува согласно базата на податоци за референтни цени која се води во Агенцијата.

(6) По исклучок од став (5) на овој член, доколку за бараната инвестиција не постојат соодветни податоци во базата на податоци за референтни цени, Агенцијата ќе побара информации и професионално мислење од членовите на Евалуационата комисија, надлежни државни институции или експерти за јавни набавки според Законот за јавните набавки(*).

(7) Референтните цени наведени во став (5) на овој член, за поединечни стоки и услуги ќе се пресметуваат според акредитирана Методологија за дефинирање на референтна цени од Европската комисија.

(8) Износот на финансиската поддршка одобрена на корисникот во мерката „Инвестиции во рурална јавна инфраструктура“ се пресметува врз основа на прифатливите трошоци, потврдени со проектна документација врз основа на преглед на количини и проценка на ревидирани трошоци, заверени од овластени архитекти/градежни инженери.

(9) Во случај кога инвестицијата од мерката предвидена во став (8) на овој член се смета за инвестиција кој генерира значително нето приходи, во тој случај се применува помал процент на финансиска поддршка, согласно ИПАРД Програмата 2021- 2027.

(10) Финансиската поддршка која се однесува на општите трошоци за изработка на деловен план, предлог технички проект и консултантски услуги се пресметува согласно Методологијата за проценка на оправданост на општите трошоци одобрена од страна на Европската комисија.

(11) Агенцијата врши контрола и проверка за исполнетоста на критериумите за целото времетраење на Договорот за финансиска поддршка.

(12) Неисполнувањето на критериумите во кој било временски период од времетраењето на Договорот за финансиска поддршка ќе резултира со раскинување на истиот и/или поврат на средства согласно закон.

Член 15

(1) Барателот може да се откаже од барањето за финансиска поддршка се до потпишувањето на Договорот за финансиска поддршка.

(2) Барателот може да се откаже од барањето за финансиска поддршка со изјава која се доставува до Агенцијата лично или преку препорачана пошта и согласно истото Агенцијата ја запира постапката. (3) Барателот не може да врши измени на барањето за финансиска поддршка по однос на предметот на инвестицијата по неговото поднесување до Агенцијата.

Член 16

(1) Финансиската поддршка се исплаќа по поднесено барање за исплата од страна на корисникот во временски рок утврден во договорот за финансиска поддршка.

(2) Барањето за исплата од став (1) на овој член и потребната документација наведена во барањето за исплата на финансиска поддршка се доставуваат до Агенцијата по препорачана пошта или директно до писарницата на Агенцијата.

(3) Доколку барањето за исплата е некомплетно или нејасно, Агенцијата го известува корисникот да достави дополнување или да го појасни истото. Во спротивно, Агенцијата донесува решение врз основа на расположливите докази.

(4) Во прилог на барањето за исплата од став (1) на овој член, корисникот треба да достави докази дека инвестицијата е целосно исплатена.

(5) За инвестиции поврзани со градење и реконструкција исплатата на финансиската поддршка може да биде во две фази, при што првата фаза се исплаќа по завршување на активностите поврзани со градење и реконструкција, а втората по целосно завршување на инвестиција.

(6) На корисникот кој поднесува барање за исплата по мерката „Инвестиции во рурална јавна Инфраструктура“, финансиската поддршка му се исплаќа во повеќе рати во зависност од фазите на градење, а согласно Договорот за финансиска поддршка. Корисникот може да поднесе барање и за исплата на финансиска поддршка на рати, но најмногу четири, ако истото е предвидено во договорот за финансиска поддршка. Агенцијата може да одобри исплата на рати само ако се

извршени и платени мнозинството од проектни инвестиции (повеќе од 25% од трошоците утврдени со договорот).

(7) Корисникот може да поднесе барање за едно авансно плаќање на финансиската поддршка во рок од 60 дена по склучувањето на договорот за финансиска поддршка. Износот за кофинансирање на инвестицијата ќе биде намален со износот на авансното плаќање.

Авансното плаќање не може да надмине износ поголем од 50% од износот на одобрената финансиска поддршка за инвестицијата.

(8) Во случај на авансното плаќање од став (7) на овој член, корисникот треба да достави банкарска гаранција во висина од 110% од износот на авансот.

Член 17

(1) Барањето за исплата на финансиската поддршка се одбива доколку:

- инвестицијата не ги исполнува условите пропишани во оваа уредба, ИПАРД Програмата или јавниот повик;
- трошоците за кофинансирање на инвестицијата не се соодветни за финансирање согласно договорот за финансиска поддршка;
- барањето за исплата се достави по истекот на рокот од 30 дена од рокот за доставување на барањето за исплата, утврден во договорите за финансиска поддршка;
- барањето се поднесе по истекот на рокот од 60 дена за реализација на инвестицијата, утврден во договорите за финансиска поддршка;
- корисникот не обезбедил пристап до инвестицијата во случај на контрола на лице место;
- инвестицијата се користи во спротивност од нејзината намена која е наведена во договорот за финансиска поддршка;
- инвестицијата не се заврши согласно условите предвидени во договорот за финансиска поддршка;
- не достави банкарска гаранција во висина на 110% од износот на авансот, при авансно плаќање.

(2) Доколку се одбие барањето за исплата на финансиска поддршка истовремено се раскинува договорот за финансиска поддршка.

Член 18

(1) Барањата за финансиска поддршка кои ги исполнуваат условите за користење на финансиска поддршка се рангираат со соодветни бодови согласно критериумите наведени во ИПАРД Програмата објавени во јавниот повик за доделување на финансиска поддршка.

(2) Рангирањето на барањата за финансиска поддршка се користи како метод за избор на барања за финансиска поддршка во случај кога вкупниот износ на бараната финансиска поддршка на соодветни баратели е повисок од расположливите средства за одредена мерка од јавниот повик.

Член 19

(1) Доколку два или повеќе баратели имаат ист број на бодови, рангирањето се врши редоследно според денот, часот и минутата на прием на барањето за финансиска поддршка.

(2) Доколку вкупниот износ на бараната финансиска поддршка на рангираните баратели е повисок од расположливите средства, Агенцијата склучува договор за финансиска поддршка со прворангираните баратели чиј вкупен побаран износ е еднаков на расположливите средства.

(3) Доколку вкупниот износ на бараната финансиска поддршка на последниот од прворангираните баратели делумно ги надминува расположливите средства, Агенцијата ќе предложи склучување на договор за финансиска поддршка во износ до расположливите средства само ако инвестицијата има економска и финансиска одржливост.

(4) Во случаите од став (3) на овој член, Агенцијата може да преговара со повеќе баратели истовремено.

Член 20

(1) Доколку две или повеќе барања имаат ист број на бодови и се примени во ист ден, час и минута, се спроведува постапка преку извлекување.

(2) Извлекувањето од став (1) на овој член се спроведува јавно во просториите на Агенцијата од страна на комисија формирана од директорот на Агенцијата која се состои од најмалку тројца членови од редот на вработените во Агенцијата.

(3) За датумот и времето на спроведување на извлекувањето, барателот на финансиска поддршка писмено се известува најдоцна три дена пред извлекувањето.

Член 21

(1) Агенцијата склучува преддоговор за имплементација на проектот со сите баратели чиј проект е соодветен во рамките на расположливите средства за

мерката „Инвестиции во рурална јавна инфраструктура“ во кој се дефинираат правата и обврските на двете договорни страни.

(2) Преддоговорот од став (1) на овој член ги содржи особено следните елементи:

- назив и вид на инвестиција;

- максималната горна граница на вкупните прифатливи трошоци;

- клаузула за обврската на барателот да ги одржи инвестициската студија, проектната документација и инвестицијата непроменети за време на понатамошната административна постапка и постапка за јавни набавки до потпишување на договорот за финансиска поддршка;

- рок за поднесување на нацрт тендерска документација на одобрување во согласност со правилата на ПРАГ, кој не треба да биде подолг од една година од потпишувањето на преддоговорот;

- рок за спроведување на постапката за јавни набавки во согласност со правилата на ПРАГ и
- обврска на корисникот да им дозволи на набљудувачите на Агенцијата да ја следат постапката за јавна набавка.

Член 22

(1) Барателот треба да спроведе постапки за јавни набавки за спроведување на проектот/инвестицијата во согласност со правилата на ПРАГ како што е објавено на интернет страницата на EuropeAID.

(2) Барателот во постапките за јавни набавки треба да користи шаблони на англиски јазик, како што се предвидени во анексите на правилата на ПРАГ. За сите пишани постапки, треба да се користи англискиот јазик.

(3) Барателот треба да ја достави целокупната потребна документација во затворен плик со препорачана пошта во печатена форма и електронска верзија во рокови утврдени со преддоговор за имплементација на проектот и/или правилата на ПРАГ.

Член 23

(1) Барателот доставува предлог тендерската документација во рокот утврден во преддоговор за имплементација на проектот.

(2) Рокот за доставување на предлог тендерската документација може да биде продолжен со склучување на анекс на преддоговорот за имплементација на проектот, доколку предлогот за склучување на анексот се достави до Агенцијата најмалку два месеца пред истек на крајниот рок за поднесување.

(3) Во случај кога доставувањето на предлог тендерската документација е по истекот на рокот предвиден во преддоговорот за имплементација на проектот, Агенцијата го одбива барањето за финансиска поддршка.

(4) Доколку предлог тендерската документација е некомплетна или нејасна, Агенцијата го известува барателот да достави дополнување или појаснување во рок не пократок од осум дена од добивањето на известувањето од страна на Агенцијата.

(5) Во случај кога корисникот нема да постапи согласно став (4) на овој член и во случај кога предлог тендерската документација не е во согласност со правилата на ПРАГ и одредбите од преддоговорот за имплементација на проектот, Агенцијата нема да додели финансиска поддршка.

Член 24

Корисникот треба документацијата за објавување на јавната набавка (оглас за јавна набавка) да ја достави до Агенцијата и истата се објавува на интернет страницата на EuropeAID и на интернет страницата на Агенцијата.

Член 25

(1) Корисникот треба да им овозможи на набљудувачите назначени од Агенцијата да ја следат работата на комисијата за јавни набавки формирана од корисникот за време на постапките за јавни набавки во согласност со правилата на ПРАГ.

(2) По завршување на евалуацијата, комисијата за јавни набавки до Агенцијата доставува извештај од спроведената постапка заедно со сите понуди примени од економските оператори, најдобро рангираната понуда, како и соодветните анекси предвидени со правилата на ПРАГ.

(3) Агенцијата врши административна контрола на документацијата од став (2) на овој член во насока дали се исполнети правилата на ПРАГ.

(4) Доколку документацијата од став (2) на овој член е некомплетна и е во спротивност со правилата на ПРАГ, Агенцијата го известува корисникот во рок од осум дена да ги отстрани недостатоците и да ја комплетира документацијата.

(5) Во случај корисникот да не постапи согласно став (4) на овој член, Агенцијата нема да додели финансиска поддршка.

(6) По одобрувањето на најдобро рангираната понуда, корисникот склучува договор за финансиска поддршка со Агенцијата.

(7) По одобрување на документацијата поврзана со јавната набавка од страна на Агенцијата и по склучување на договорот за финансиска поддршка со Агенцијата корисникот склучува договор со економскиот оператор кој е избран во постапка за јавна набавка.

Член 26

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 41-1518/5

25 април 2023 година

Скопје

Претседател на Владата на
Република Северна Македонија,
д-р Димитар Ковачевски, с.р